

आज मिति: २०७७।०३।०५ गते शुक्रबारका दिन बाणगंगा नगरपालिकाको सातौं नगरसभाको प्रथम बैठकमा प्रस्तुत गरिने निति तथा कार्यक्रम माथि छलफलका लागि नगर प्रमुख श्री मंगल प्रसाद थारु ज्यूको अध्यक्षतामा आयोजना गरिएको बैठकमा निम्नानुसारका पदाधिकारीहरूको उपस्थिती रह्यो ।

स्थान: बाणगंगा नगरपालिकाको सभाहल

समय: १३:०० बजे

क्र.सं.	नामथर	पद	वडा	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
१	मंगल प्रसाद थारु	नगर प्रमुख		९८५७०५४०२०	
२	चक्रपाणी अर्याल	उप नगर प्रमुख		९८५७०५४०३२	
३	चुरामणि पन्थी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७०८७१११	
४	बाल कुमारी पन्त	वडाध्यक्ष	१	९८५७०५४०२१	
५	विष्णु प्रसाद पौडेल	वडाध्यक्ष/नगर प्रवक्ता	२	९८५७०५४०२२	
६	सन्तराम रौतार थारु	वडाध्यक्ष	३	९८५७०५४०२३	
७	गणेश बहादुर क्षेत्री	वडाध्यक्ष	४	९८५७०५४०२४	
८	भिष्मराज भुसाल	वडाध्यक्ष	५	९८५७०५४०२५	
९	सुकदेव थारु	वडाध्यक्ष	६	९८५७०५४०२६	
१०	विष्णु गिरी	वडाध्यक्ष	७	९८५७०५४०२७	
११	गुणानीधि भुसाल	वडाध्यक्ष	८	९८५७०५४०२८	
१२	ध्रुव बेल्वासे	वडाध्यक्ष	९	९८५७०५४०२९	
१३	राम बिहारी चौधरी	वडाध्यक्ष	१०	९८५७०५४०३०	
१४	सोमनाथ अर्याल	वडाध्यक्ष	११	९८५७०५४०३१	
१५	सिता कुमारी थापा	महिला सदस्य	१	९८४७०५८०१	
१६	हरिकला सार्की	द.म.स.	१	९८११४७७२०३	
१७	झलक मल्ल ठकुरी	खूल्ला सदस्य	१	९८५७०५०७१४	
१८	सन्जु कूमार सारु	खूल्ला सदस्य	१	९८४७३६९९१०९	
१९	टिका कूमारी	महिला सदस्य	२	९८४७११०६९६	
२०	विमला परियार	द.म.स.	२	९८१६४५४१७४	
२१	हिमलाल घिमिरे	खूल्ला सदस्य	२	९८४७१९९५९६	
२२	राम शरण चौधरी	खूल्ला सदस्य	२	९८१५४१२०१४	
२३	सरिता देवी ढकाल	महिला सदस्य	३	९८४७१९२२९९	
२४	राधा चि.क.	द.म.स.	३	९८४४४४४४४४५५६	
२५	राम आश्रे थारु	खूल्ला सदस्य	३	९८०७४२७८०८	
२६	कुल बहादुर सोमै	खूल्ला सदस्य	३	९८५७०५१७१६	
२७	इन्दिरा पन्त	महिला सदस्य	४	९८४७२१२२१९	
२८	अस्मिता नेपाली	द.म.स.	४	९८०७४४००१६	

न.सं.	नामथर	पद	वडा	सम्पर्क नं.	हस्ताक्षर
२९	ऋषिराम थारु	खूल्ला सदस्य	४	९८५५०२८५१५५५७	गोपनी
३०	चित्र वहादुर खान	खूल्ला सदस्य	४	९८४७२८४५६६	गोपनी
३१	तारावती चौधरी	उप संयोजक जि.स.स., क.व.	५	९८४७०६१६३४	
३२	मधुकला वि.क.	द.म.स.	५	९८६७२०९९१३	मधुकला
३३	राम प्रसाद थारु	खूल्ला सदस्य	५	९८४७२७५५९६	राम प्रसाद
३४	कृष्ण वहादुर चौधरी	खूल्ला सदस्य	५	९८२१४३६९८१	पुष्टि
३५	शान्ता पाण्डे	महिला सदस्य	६	९८४७२८४३४५	शान्ता
३६	कमला दर्जी	द.म.स.	६	९८०५४०४८८६	कमला
३७	वेचु थारु	खूल्ला सदस्य	६	९८६७२२५४९९	वेचु
३८	घन वहादुर न्यौपाने	खूल्ला सदस्य	६	९८११४५२८५०	घन
३९	सावित्रा थारु	महिला सदस्य	७	९८०६९१७४९६	सावित्रा
४०	कमला वि.क.	द.म.स.	७	९८१७४८३७२७	कमला
४१	मूम वहादुर पाण्डे	खूल्ला सदस्य	७	९८४८२८५८५९	मूम
४२	नेव गिरी	खूल्ला सदस्य	७	९८५७०५०२४२	
४३	गिता भुसाल	महिला सदस्य	८	९८४७१८९०६७	गिता
४४	शिव प्रसाद पाण्डे	खूल्ला सदस्य	८	९८५७०५०६५५०	शिव
४५	नायुराम चौधरी थारु	खूल्ला सदस्य	८	९८४७०८३४३८	
४६	केशरा गुरुङ	महिला सदस्य	९	९८१८९९१२९४	केशरा
४७	राज कुमारी सुनार	द.म.स.	९	९८०७४९६९०३	राज
४८	नूमलाल चौधरी	खूल्ला सदस्य	९	९८४१०३४०३०	नूमलाल
४९	भिम वहादूर पून	खूल्ला सदस्य	९	९८५७०५०४६८	भिम
५०	दिल कुमारी थापा	महिला सदस्य	१०	९८५८५३३५५५५	दिल
५१	विन्दु वि.क.	द.म.स.	१०	९८१९९८८०८००	विन्दु
५२	काशिराम थारु	खूल्ला सदस्य	१०	९८१९४९६६८७	काशिराम
५३	राम नक्षत्र चौधरी	खूल्ला सदस्य	११	९८०५४७७९०७	राम
५४	इमकला खत्री क्षेत्री	महिला सदस्य	११	९८१५४४५६३७	इमकला
५५	सावित्री वि.क.	द.म.स.	११	९८४७५४४३२९	सावित्री
५६	वाजवुल लैन	खूल्ला सदस्य	११	९८१५४२७७०५	वाजवुल
५७	जगनारायण थारु	खूल्ला सदस्य	३	९८४७१३४०२२	
५८	योगनाथ सुनार	नगर सभा सदस्य	१	९८२१९८९१५७	योगनाथ
५९	कृष्ण वहादुर वि.क.	नगर सभा सदस्य	८	९८४७४४५०९०९	कृष्ण
६०	पूर्णकला सुनार	नगर सभा सदस्य	८	९८४७४५०९०९	पूर्णकला

आ.व.०७७/७८ को लागि बाणगंगा नगरपालिकाको सातौं नगरसभाको प्रथम वैठकमा नगर उपप्रमुख श्री चक्रपाणी अर्यालिंद्वारा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम

यस बाणगंगा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्ने पाउँदा म अत्यन्त गौरवान्वित छु। राष्ट्रलाई अध्यारो युगबाट जनताका प्रतिनिधिहरूको माध्यमबाट शासन व्यवस्था संचालन गर्ने र संघीय लोकतन्त्रिक अज्ञात अमर सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु। साथै विभिन्न आन्दोलनको क्रममा घाइते र वेपता हुनुभएका नागरिक प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु।

नेपाली जनताको त्याग बलिदान र लामो संघर्षबाट प्राप्त भएका उपलब्धिहरूलाई सफलता पूर्वक संस्थागत भएसंगै स्थानीय सरकार मार्फत जनताका आवश्यकता, नेपाल सरकारले लिएको “संबृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय आकांक्षा र विश्वले अवलम्बन गरेको दीगो विकास लक्ष्य प्राप्तिको लागि हातेमालो गर्ने पाउनुलाई महत्वपूर्ण अवसरको रूपमा लिएको छु।

मानव समुदायले भोगेको विभिन्न महामारीको विगतको कालखण्डलाई पुनः स्मरण गराउँदै हात विश्वभर महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरसले मानवजातीकै अस्तित्वलाई चुनौती थपिदिएसंगै यस महामारीबाट हाप्रो देश नेपाल र हाप्रो बाणगंगा नगरपालिका समेत अत्यन्त प्रभावित भएको छ। एकातर्फ समग्र विकासको गतिमा अवरोध श्रृजना भएको छ भने अर्को तर्फ यसको नियन्त्रण र रोकथाम समग्र स्थानीय तहको चाँसोको विषय बनेको छ। तर पनि यसको संक्रमण प्रारम्भ भएलगतै सिंगो नगरपालिकाले अवलम्बन गरेको स्पष्ट रणनीति, समन्वयात्मक कार्यशैलीका साथसाथै नगरपालिकाको नेतृत्वमा नगरभित्र रहेका विभिन्न संघसंस्था एवं नगरबासीहरूको एकता, श्रैर्यता र सहयोगले अहिलेसम्म यस रोगको संक्रमणबाट यस नगरभित्र सबैको जीवन रक्षा गर्ने सफल भएका छौं। यस्तो जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंडितिमा रहेर सेवा गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, संचारकर्मी, सुरक्षाकर्मी, एम्बुलेन्स चालक, नगरका जनप्रतिनिधि, टोलविकास संस्थाका पदाधिकारीहरु एवं राष्ट्रसेवकको उच्च प्रसंसा गर्ने चाहान्छु। साथै यस्तो महामारीको व्यवस्थापनमा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग गर्ने विभिन्न संघसंस्था तथा निकायहरूमा आभार व्यक्त गर्दछु र अत्यावश्यक वस्तुहरूको सहज बनाउने सबै व्यक्ति व्यवसायी तथा संघसंस्थामा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यो विपत्ति अझैपनि महिनैसम्म रहन सक्ने भएकोले यस महामारीबाट विजय प्राप्त गर्न अझ बढी सतर्कता, समन्वय र एकता आवश्यकता भएकोले एकढिक्का भएर दृढताका साथ लान एवं व्यक्तिगत, पारिवारिक र वातावरणीय सरसफाई मा ध्यान पुराउन र सामाजिक दुरि कायम गर्दै हाप्रो शरिरभित्रको रोगसंग लड्ने प्रतिरक्षा शक्ति बढाउन तथा उचित जीवनशैली अपनाउन सबै नगरबासीहरूमा अनुरोध गर्ने चाहान्छु।

नगरको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक साथै भौगोलिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै दीगो सन्तुलित र समन्वयिक विकासको बाटोमा निरन्तर रूपमा अधि बढन् यस नगरपालिका दृढ रहेको छ। तदनुरूप योजनावद्ध र प्राथमिकताका आधारमा नगरको समग्र परिस्थितिको मूल्याङ्कन, व्यापक परामर्श र विज्ञताको समेत उपयोग गरी विकास निर्माणका कार्यहरु अधि बढाउन हामी सदैव प्रयत्नशिल छौं। सुशासन कायम गरी नगर संयन्त्रका सबै अंगहरूलाई गतिशिल, सहभागीतामुलक र जवाफदेही बनाउन आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने विश्वास लिएको छु।

सम्बाध्यक्ष महोदय,

अब म नगरको समग्र विकासको खाकाको रूपमा तयार गरेको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रमलाई बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गर्ने चाहान्छु।

(क) आर्थिक विकास

- कृषिजन्य उत्पादन बढिए गरी आयात प्रतिस्थापन गर्दै निर्यात प्रबर्द्धनका लागी कृषि सम्बन्धी ज्ञान तथा शिप हासिल गरेका कृषि पेशामा रहेका र संलग्न हुन चाहने युवा तथा व्यवसायिक कृषकहरूको लागि मागमा आधारित व्यवसायिक कृषि विकास कार्यक्रम संचालन गरी रोजगारी सुजारा गर्न एक गाउँ एक उत्पादनको अवधारणालाई प्रोत्साहन गर्दै लागिने छ।

२. कोरोना भाइरस रोगबाट प्रभावित भारत लगायत बिभिन्न मुलुकबाट रोजगारी गुमाइ आएका तथा व्यवसायिक रूपमा कृषि गर्न चाहने कृषकको लागि कोभिड बिशेष कृषि कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
३. विभिन्न निकायहरूको सहकार्यमा एक बडा एक नमूना गाउँ र उद्धमी गाउँ निर्माण गर्दै लगिने छ ।
४. प्रविधिमैत्री कृषिलाई प्रबर्धन गर्न स्मार्ट कृषि गाउँको अवधारणालाई क्रमशः विस्तार गर्दै लगिने छ ।
५. कृषि उत्पादनको बजारीकरणमा सहयोगका लागि कृषि संकलन केन्द्र तथा कृषि थोक वजार निर्माण तथा व्यवस्थानको लागि जोड दिइने छ ।
६. सिंचाई पहुँच नभएका ठाउँमा साना सिंचाई, सतह सिंचाई, स्यालो ट्यूबेल डिप बोरिङ, ताल तलैया तथा पोखरी मर्मत जस्ता कार्यलाई प्राथमिकतामा राखि सिंचित क्षेत्रफलको विस्तार गरिदै लगिने छ । नगरपालिका भित्रका जलासय र माछापोखरीहरूलाई संरक्षण गर्दै व्यवसायिक माछा पोखरी निर्माण गर्ने समूह/सहकारी/फर्महरूलाई आवश्यक अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७. एक घर एक करेसाबारीको अवधारणा अनुसार करेसाबारीको जनचेतना बढ़ाद्दि गरी स्वस्थ, ताजा तथा प्राङ्गारिक तरकारी उत्पादन गर्न भान्सा नै औषधालय कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८. बीउ प्रतिस्थापन दर बढाउनका लागि खाद्यान्त तथा घांसको बीउ उत्पादनका कार्यक्रमहरु संचालन गरि नगर भित्र रहेका कृषि समूह/सहकारी/फर्मलाई बीउवीजन उत्पादन, भण्डारण तथा वितरणलाई क्रमशः आन्मनिर्भर गराउँदै लगिने छ ।
९. कृषि उत्पादनमा भैरहेको रासायनिक विषादीको बढ्दो प्रयोगबाट मानव तथा पर्यावरणमा परेको नकारात्मक असर न्युनिकरण गरी अर्गानिक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१०. विभिन्न जातिका फलफूलको उत्पादनमा बढ़िद्दि गर्दै हरियाली प्रबर्द्धन र फलफुलमा नगरलाई आत्मनिर्भर गरिर्दै लगिने छ ।
११. मह उत्पादनमा नगरलाई आत्मनिर्भर बनाउँदै लैजानका लागि कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
१२. कृषिलाई प्रतिस्पर्धी गराउन यान्त्रीकरणलाई जोड दिई सीप तथा क्षमता अभिवृद्धि, कृषि मेला, कृषक ब्रमण, तालिम तथा गोष्ठी कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
१३. सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पछाडी परेका समुदाय, दलित, आदिवासी, जनजाती मधेसी तथा महिलाहरूको आयआर्जन बढ़ाद्दिका लागि च्याउ खेति लगायतका नगदे बाली सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१४. महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा संचालनमा रहेका सहकारीहरु, लघु उद्योगहरूलाई प्राथमिकतामा राखि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१५. कृषि तथा पशु विकासको लागि आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरिने छ र विमा सम्बन्धि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन गरिने छ ।
१६. नगरका मुख्य बजार केन्द्रमा कृषि उपज संकलन तथा विक्रि केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिनेछ र नगरभित्र शीत भण्डार स्थापना गर्न संघ तथा प्रदेशसंग सहकार्य गरिने छ ।
१७. पशु नश्तु सुधारका कार्यक्रम, व्यवसायिक पशुपन्थी पालन गर्ने कृषकहरूलाई उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन प्रोत्साहन गरिने छ ।
१८. पशु हाटबजारको निर्माण कार्यको लागि संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय गरिने छ ।
१९. कृषि सम्बन्धी प्राविधिक ज्ञान तथा शीप हासिल गरेका युवाहरूलाई प्रविधी हस्तान्तरण सहितको युवालक्षित कार्यक्रम संचालन गर्दै उत्पादनलाई व्यवसायिकीकरण गरी रोजगारी सिर्जना गर्नेतर्फ जोड दिइनेछ ।
२०. नगरपालिकालाई स्वच्छ र स्वस्थ मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउँदै मासुपसल व्यवस्थापनमा प्रोत्साहन एवं नियमन गरिनेछ ।

२१. स्थानीय सहकारीहरूसँग प्रवर्द्धनात्मक कार्यमा सहकारी गर्दै सहकारीहरूको विकास एवं प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२२. नगरभित्र क्रियाशिल सहकारीहरूको उत्पादन तथा बजारीकरणको लागि पहल गरिने छ साथै विषयगत रूपमा एकिकरण र व्यवस्थापकीय रूपमा एकरूपताको लागि अगाडी बढाइनेछ ।
२३. नगरभित्र रहेका सहकारीहरूको नियमित अनुगमन गरिने छ । निस्क्रिय एवं नियम विपरित संचालनमा रहेका सहकारीहरूलाई खारेजीको प्रक्रियामा लगिने छ ।
२४. सहकारीहरूबाट मासिक रूपमा पेश हुने मासिक प्रतिवेदनहरूलाई अनलाईन प्रविधिबाट व्यवस्थापन गरी नगर भित्र समग्र निक्षेप र लगानीको अवस्थालाई नियमित अद्वावधिक हुने व्यवस्थाको लागि अनलाईन सफ्टवेयरको व्यवस्थापन गरिने छ ।
२५. गरीवि अन्त्यका लागि रोजगारीको व्यवस्था र आय आर्जनका लक्षित कार्यक्रमहरूलाई संचालन गरिनेछ ।
२६. साना, लघु तथा घरेलु उद्योगहरूको शीप तथा प्रविधिहरूलाई प्रोत्साहन गर्दै संघ तथा प्रदेशको समन्वयमा औद्योगिक ग्रामको स्थापना गरिने छ ।

(ख) सामाजिक विकास नीति:

२७. कोभिड-१९ पछिको थप रणनीति र कार्ययोजना तयार गरी क्षेत्रगत विशेष कार्यक्रम संचालन गरिने छ । महामारीका कारण रोजगारी गुमाएका श्रमिक, साना किसान, असहाय व्यक्ति, गरिव तथा विपन्न वर्गका परिवारलाई लक्षित गरि स्वास्थ्य, शिक्षा, सीप विकास तालिम र रोजगारी एवं आय आर्जन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२८. सामाजिक न्याय सँहितको बिकासका लागि समावेशी सहभागीताको सिद्धान्त बमोजिम महिला, वालवालिका, एकल महिला, अशक्त, अपाङ्ग, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिम र अति गरीब तथा सीमान्तकृत वर्गको सशक्तिकरणका लागि रोजगारी तथा उत्पादनमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२९. आ.व. ०७७७८ भित्र बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणाका सबै सूचकहरूलाई प्राथमिकता दिई योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिने छ ।
३०. किशोर किशोरीहरूको विभिन्न समस्यालाई सम्बोधनको लागि किशोर किशोरी क्षमता विकास तथा सामुदायिक सचेतीकरणका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
३१. पारिवारिक विकास योजना निर्माण तथौ कार्यान्वयन सहयोगलाई संचालित बडाको अन्य स्थान र अन्य बडाहरूमा समेत विस्तार गर्दै लगिने छ ।
३२. सामाजिक कुरीति, लैंगिक हिसा, कुसंस्कार र जातीय विभेद, छुवाछुत, बेरोजगारी र मनोवैज्ञानिक समस्याको कारण समुदाय तहमा हिसा, अपराध तथा बढ्दो मानसिक विचलन तथा आत्महत्या रोकथामका लागि नगरपालिका स्तरमा मनोसामाजिक परामर्श कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।
३३. नगर क्षेत्रबाट बैदेशिक रोजगारमा जाने युवाहरूको तथ्यांक अद्यावधिक गरी सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
३४. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवश, स्थानीय मौलिक संस्कृति, भेषभुषा, कला, साहित्य, ईतिहास, भाषाको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईने छ ।
३५. सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि विद्यालयहरू समायोजन र दरबन्दी मिलान कार्य अगाडी बढाइने छ ।
३६. प्राविधिक शिक्षाको विकास र विस्तारका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३७. नगरभित्र कार्यक्षेत्र भएका संघसंस्थाहरुसँग शिक्षा, स्वास्थ्य, आयआर्जन लगाएतका कार्यक्रममा लागत सहभागिताको आधारमा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३८. शैक्षिक संस्थाहरुलाई सूचना र प्रविधियुक्त बनाउन पहल गरिनेछ साथै सामुदायिक विद्यालयहरुमा क्रमशः सूचना प्रविधि प्रयोगशाला व्यवस्थापन गर्दै लगिने छ ।
३९. आधारभूत तहको कक्षाहरुमा कपिलवस्तु र बौद्ध शिक्षा विषयको स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी नगरभित्रका विद्यालयहरुमा यसै शैक्षिक सत्रदेखि लागू गरिनेछ साथै उच्च शिक्षामा समेत विस्तारका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
४०. बालबालिकाहरुको शिक्षाको सुनिश्चितताको निमित्त शैक्षिक पहुँचमा जोड दिइनेछ साथै भर्ना भएका बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा टिकाउने खालको कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
४१. विद्यालयमा सुशासन, पारदर्शीता, जवाफदेहिता प्रबद्धनमा जोड दिई विद्यालयमा एकिकृत शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Integreted Education Management Information System-IEMIS) लाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
४२. उत्कृष्ट नतीजा ल्याउने विद्यालय, विषयगत शिक्षक र विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
४३. नगरस्तरीय मेरार कप, राष्ट्रपति रमिङ्गशील लगायतका विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरभित्रका खेलकुदको क्षेत्रमा विशिष्ट प्रतिभा देखाएका खेलाडीलाई प्रोत्साहन तथा सम्मान गरिने छ ।
४४. लागु औषध तथा दुर्व्यसनीको प्रभावलाई न्यूनिकरणको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु गर्दै साथै पुनर्स्थापना केन्द्रलाई क्रमशः सुधार गर्दै लगिने छ ।
४५. फरक क्षमता भएका बालबालिकाहरुको शैक्षिक यात्राको निरन्तरताका लागि आवश्यक सहयोग, प्रोत्साहन तथा हौसला प्रदान गरिने छ । साथै निर्माण हुने भौतिक संरचनाहरुलाई अपाङ्ग मैत्री बनाइने छ ।
४६. यस क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक शैक्षिक संस्थाहरुको सञ्चालित कक्षार विद्यार्थी संख्याको आधारमा भौतिक संरचनाहरु निर्माण तथा सुधार गरिनेछ ।
४७. विद्यालयको शैक्षिक उपलब्धीलाई वृद्धि गर्नको लागि प्र.अ. तथा शिक्षकसंग जिम्मेवारी बढाउन कार्य सम्पादन सम्झौता गरिनेछ ।
४८. शैक्षिक रणनीतिक योजनालाई अद्यावधिक गर्दै विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि सरोकारवालाहरु बिच निरन्तर संवाद, छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गर्दै कार्यान्वयनमा लगिने छ ।
४९. कोभिड-१९ को प्रभावबाट प्रभावित भएका विद्यार्थीहरुलाई नियमित विद्यालय संचालन नहुँदासम्म वैकल्पिक शिक्षाका माध्यमहरुबाट सिकाई सहजीकरण गर्न पहल गरिने छ ।
५०. साक्षरताको दिगोपनको लागि सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको पहलमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५१. आधुनिक प्रविधिसँगै शिक्षकहरुको पेसागत दक्षता विकासका लागि विभिन्न मागमा आधारित तालिम, अनलाईन तालिम र कार्य मुलक अनुसन्धानका जस्ता तालिम संचालन गरिनेछ ।
५२. सामुदायिक विद्यालयहरुको मूल्याङ्कन गरी कार्य क्षमताको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
५३. बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अन्तर्गत पोषणमैत्री स्थानीय शासन (NFLG) अवलम्बन गर्ने पोषणमैत्री वार्ड घोषणाका लागि विशेष अभियान संचालन गरिनेछ । यसका लागि क्रमशः एक वडा एक नमूना गाउँको अभियान यसै बर्षबाट कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५४. बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई प्राथमिकताको साथ कार्यान्वयन गर्न सम्पुरक कोष (Matching Fund) को व्यवस्था गरिनेछ ।
५५. आयुर्वेद औषधालयको स्तरोन्तरी, योग अभ्यास तथा गाउँघर विलिनिक जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ । नगरभित्र आयुर्वेदको पूर्वाधार विकास गर्दै आयुर्वेदिक औषधिहरुको नियमित उत्पादन तथा सहज वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ । कोभिड-१९ को नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि आयुर्वेद सेवालाई समेत परिचालन गरिनेछ ।

५६. बाल सञ्चालन र बालसमूहहरुको क्षमता विकास हुने खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
५७. लक्षित बर्गका समूदायको सशक्तीकरणका लागि क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकताका साथ सञ्चालित गरिनेछ।
५८. लैंगिक तथा घेरेलु हिसा, एकल महिला, अपांगता, यौवन शोषण लगाएत जोखिममा परेका बालबालिका, यौविक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकहरुलाई दृष्टिगत गरि अवसर र हित प्रबद्धन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
५९. जेष्ठ नागरिकहरुमा भएको ज्ञान र सीप हस्तोन्तरण तथा जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
६०. सुरक्षित मातृत्व, पोषण, खोप, प्रजनन स्वास्थ्य, क्षयरोग, कुष्ठरोग निवारण, बालस्वास्थ्य, परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन, यौनरोग तथा एच.आई.भी.एड्स, सामुदायिक स्वास्थ्य, सिकलसेल एनिमिया जस्ता स्वास्थ्य सम्बन्धी विषयमा विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइने छ।
६१. Zero Home Delivery (घरमा प्रसुती शुन्य) नगरपालिका बनाउनका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रशासनिक व्यवस्थापन र भौतिक संरचनाहरुलाई स्तरोन्तती गरिदै लगिनेछ।
६२. महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुले समुदायमा पुर्याएको योगदानको उच्च मुल्याङ्कन गर्दै प्रोत्साहनको व्यवस्था लाई निरन्तरता दिइनेछ।
६३. कोभीड-१९ लगाएत अन्य सर्वा रोग तथा महामारी रोगहरुको नियन्त्रणका लागि आवश्यकता अनुसार विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
६४. नगर प्रमुखको अभिभावकत्व, बाल स्वास्थ्यमा अपनत्व भने मूल कार्यक्रम अन्तर्गत बाल स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याईनेछ।
६५. उपमेयरको कुशल नेतृत्व, गर्भ संस्कार र सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
६६. सर्वाङ्गिण स्वास्थ्य हाम्रो लक्ष्य, गतिशील विकासमा वार्ड अध्यक्ष नारा सहित सम्बन्धीत बडाहरुमा सरसफाई अभियान र हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम नियमित सञ्चालन गरिनेछ।
६७. "मर्यादित समाज, दिव्य संस्कार, ज्येष्ठ नागरिकाको सम्मानमा स्थानीय सरकार" मूल कार्यक्रम अन्तर्गत जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य हेरचाह कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।

(ग) भौतिक पूर्वाधार विकास

६८. सार्वजनिक तथा नीजि संरचनाहरु निर्माण गर्दा भुकमिय जोखिम न्युनिकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिई भवन निर्माण मापदण्ड र भवन सहिताको पूर्ण रूपमा पालना गर्न र मापदण्ड लागु हुनुपूर्व बनेका घरहरुको अभिलेखिकरणमा थप सहजता शृजना गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।
६९. बढ्दो जनचापका कारण शृजना हुनसक्ने सडक दुर्घटनाहरुलाई न्युनिकरण गर्न आकाशे पुल निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
७०. नगरक्षेत्र भित्रका भूमिहिन, सुकम्बासीहरुको तथ्याक संकलन गरिनेछ। साथै प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा विपन्न नगरक्षेत्र भित्रका भूमिहिन, सुकम्बासीहरुको तथ्याक संकलन गरिनेछ। अव्यवस्थीत बसोबास व्यस्थापनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
७१. पिपरा अस्पताल र कपिलवस्तु सामुदायिक अस्पतालको सेवाहरुको प्रवर्द्धन र भौतिक संरचना सुधार र विस्तार गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी सुविधाहरु क्रमशः विस्तार गर्दै लगिने छ।
७२. दीर्घकालिन स्थायी प्रकृतिका सडक निर्माण गर्दा प्रारम्भिक संरचनाहरु तयार गरेर मात्र निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

७३. भवन निर्माण गर्दा भुक्तिप्रद जोखिम न्यूनिकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिई भवने आचार संहिताको पूर्णरूपमा पालना गराउँदै लगिनेछ ।
७४. नगर भित्र उत्पादन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त ठाउँको पहिचान गरी ल्याण्डफिल्ड साइड निर्माण गर्ने कामको थालनि गरिनेछ ।
७५. बाणगढ्गा नगरपालिकाको वृहत्तर पूर्वाधार तथा आर्थिक विकासका लागि निर्मित एकीकृत शहरी बिकास गुरु योजना पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७६. नगरस्तरिय गौरवका आयोजनाहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ । ठूलार गौरवका योजना निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने स्रोतको व्यवस्था प्रदेश तथा सधीय सरकारको सहयोगमा जुटाइनेछ ।
७७. मायादेवी र बुद्ध रंगशालाहरूको क्रमशः स्तरोन्तरी गर्दै लगिनेछ ।
७८. नगद लागत सहभागीता बाहेककार १५ लाख भन्दा बढी लगानीमा ठूला मेशिनरी औजारहरु आवश्यक पर्ने योजनाहरूलाई ठेक्का बन्दोबस्तका माध्यमबाट सम्पन्न गरिनेछ ।
७९. सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण र अनाधिकृत गर्ने कार्यलाई टोल विकास संस्था समेतको सहकार्यमा संरक्षण गर्दै लगिनेछ ।
८०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र आधुनिक वसपार्क निर्माण गर्ने कार्यको शुरुवात गरिनेछ । साथै नगरपालिकाको सम्पूर्ण भुगोललाई यातायात सञ्जालले जोड्ने कार्यलाई तिब्रता दिई वृहत्तर हरियाली बाणगढ्गा चक्रपथ निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाइनेछ ।
८१. स्थानीय जनताको लागत सहभागितामा पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । टोल स्तरका सडक कम्तिमा ६ मिटर, दुइवारुई भन्दा बढी टोल जोड्ने सडक ८ मिटर, दुइवासी भन्दा बढी वडा जोड्ने सडकहरू कम्तिमा १० मिटर सम्मको मापदण्ड बनाई लागु गरिनेछ ।
८२. विद्युत चुहावट मुक्त बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
८३. स्वच्छपिउने पानीबाट करौलाई बन्चित हुन नपरोस् भन्नका लागि निजी, सामुदायिक तथा सहकारीको साझेदारीमा खानेपानी योजनाहरु सञ्चालन गरिने छ ।
८४. खानेपानीको शुद्धता जाँच गर्न निर्माण भएको प्रयोगशाला व्यवस्थापन र सुधार गर्दै लैजान आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
८५. नगरको मुख्य बजारक्षेत्रमा सडक वर्ति तथा C C Camera जडानकार्यलाई निरन्तरता दिई छ ।
८६. निर्माण भएका पूर्वाधारका योजनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरी दिगो बनाउँदै बिकास आयोजनाहरूमा तोकिएको परिमाण, गुणस्तर, लागत र समयमा सम्पन्न हुनेगरि संरचनाहरु निर्माण गरिनेछ ।
८७. नगरक्षेत्रभित्र रहेका जग्गाहरूको पुनः नापी गर्न पहल गरिनेछ ।

(घ) वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

८८. म सफा गर्छु मेरो नगर सरसफाई अभियानलाई निरन्तरता दिई छ ।
८९. फोहोरजन्य पदार्थहरूको श्रोतमा वर्गीकरण तथा संकलन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै एकीकृत फोहर व्यवस्थापन प्रणालीको अध्ययन गरी वातावरणमैत्री नगर बनाउन सबै नगरबासी तथा सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
९०. नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक, निजी तथा साझेदारी बनहरूलाई दीगो वन व्यवस्थापनको मर्म बमोजिम व्यवस्थापन गरिनेछ । वन पैदावारामा आधारित उद्यम तथा उद्योगको स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै सामुदायिक तथा निजी वनलाई प्रचलित कानुन बमोजिम नियमन गरिनेछ ।
९१. सामुदायिक, निजी तथा साझेदारी वनलाई दीर्घकालिन रूपमा आयआर्जन हुन सक्ने जडिवुटी, काठ, दाउँरा, घाँसका लागि वहमुल्य बोट विरुवाहरूको वृक्षारोपण गर्न प्रेरित गर्दै लगिनेछ ।
९२. नगरको विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशिल योजनाको कार्यान्वयन गरिनेछ ।

९३. पानीका मुहान, पोखरी, ताल, तलैया संरक्षणमा तथा विपद् व्यवस्थापनको लागि विभिन्न किसिमका जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९४. बाणगांगा, कोइली र धिरी नदी नियन्त्रण गरी जीखिममा रहेका वस्ती संरक्षणको लागि पहल गरिनेछ ।

(ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास

९५. नगर भित्र निर्माण हुने संरचनाहरूको मापदण्ड नियमन, प्राकृतिक स्रोतको दोहन न्यूनिकरण जस्ता कार्यहरूको लागि नगर प्रहरिको व्यवस्था गरि परिचालन गरिने छ ।
९६. कर्मचारीहरूलाई विभिन्न प्रकृतिको कार्य गर्न क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्थाका साथै कार्यविधि निर्माण गरी आन्तरिक सर्वा सम्बन्धी मापदण्डलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
९७. सुशासन प्रबद्धन, पारदर्शिता, मितव्ययिता एवं जबाफदेहिता बृद्धि गर्दै नगरबासीले अपेक्षा गरे अनुरूपको सेवा प्रवाह गर्न प्राथामीकता दिई सरल र सहज रूपमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह गरिने छ ।
९८. न्यायीक समितिको कार्यसम्पादनलाई चुस्त, द्रुस्त र प्रभावकारी बनाउन क्षमता अभिबृद्धि गर्दै लगिने छ ।
९९. समुदाय तहमा रहेका मेलमिलाप केन्द्रहरूको क्षमता विकास गर्दै नगरभित्र शृजना हुने विवादहरू टोल बस्तीमै समाधान गरी सामाजिक सदभाव कायम गर्न मेलमिलापकर्ता सूचीकृत गरी सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१००. संस्थागत सेवा प्रवाह, विकास निर्माणका कार्यमा पारदर्शिता र सुशासन कायम गर्ने सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, प्राविधिक परीक्षण जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१०१. नगरपालिकाबाट संचालन गरिने आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता तथा गुणस्तर कायम गर्न आयोजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यलाई सरोकारवालाहरूको समेत समन्वयमा संचालन गरी प्राप्त पृष्ठपोषणको आधारमा सुधार गर्दै लगिने छ ।
१०२. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी, सामुदायिक संस्थाहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिमहरू, अध्ययन अवलोकन भ्रमणहरूका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१०३. नगरका गतिविधिहरूलाई आम नागरिकहरू बिच शृजनात्मक एवं सकरात्मक समचार संप्रेषण गर्न संचारकर्मीहरूको क्षमता विकासको लागि सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिने छ । साथै संचार गृहहरूको प्रविधि सुधारमा आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
१०४. टोल विकास संस्थालाई प्रविधिमैत्री बनाउन क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रमहरू संचलन गरिनेछ ।
१०५. भूगोल तथा जनसंख्यालाई नगरपालिका स्तरको सेवा प्रवाह गर्ने मौजुदा संस्थागत संरचना र जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने संगठन बिकास अध्ययन गरी आवश्यकताको आधारमा तहगत जिम्मेवारी व्यवस्थापन गरिने छ ।
१०६. कर्मचारीहरूको योग्यता, क्षमता, सीप र अनुभवलाई कार्यसम्पादनमा उपयोग गर्न तथा उत्प्रेरित बनाइ राख्न योगदानमा आधारित प्रोत्साहन उपलब्ध गराउने नीति लाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१०७. विभिन्न समाजिक संघ/संस्था, कृषक, विद्यार्थी, पत्रकार, खेलाडी, उपभोक्ता समिति, टोल विकास संस्थालाई कार्य सम्पादनको मूल्यांकन गरी प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कार दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१०८. वडाको क्षेत्रफल, जनसंख्या, भौगोलिक विकटता, आन्तरीक राजस्वलाई आधार मानी वडागत बजेट तथा सिलिङ्ग निर्धारण र बिकासका दृष्टिले पछाडि पेरेका वडा तथा क्षेत्रको समानुपातिक एवं सन्तुलित विकासको को नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ ।
१०९. अपांग, असहाय, अशक्त, दैवि प्रकोप पिडित, द्वन्द्व पिडित, जेष्ठ नागरिक, एकल महिलाका सिफारिसहरु निःशुल्क गरिनेछ ।
११०. अस्थायी प्रकृतिका हाटबजार चोक चोकमा ठेलामा समान राखि गरिने फुटपाथ व्यवसाय व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र समेतको सहकार्यमा व्यवस्थापन गर्न सक्ने गरी वडातह बाटै शुल्क संकलन गरिने छ ।

१११. श्रोत परिचालन र व्यवस्थापनमा सक्षम र आत्मनिर्भर बनाउन, प्रचलित कानून बमोजिम लगाउन सकिने कर र राजशक्ता सबै श्रोतहरूको वस्तुपरक पहिचान, विश्लेषण, प्रक्षेपण गरी समतामूलक, प्रगतिशील र न्यायपूर्ण बनाइने छ ।
११२. व्यवसायिहरूको सहजतालाई मध्येनजर गर्दै कर सम्भाह, कर जागरण, घुन्ति शिविर जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ साथै करदाताले तिर्नुपर्ने सम्पत्ती तथा भूमीकर पौष मसान्तभित्रै बुझाएमा १० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
११३. जनतासंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने सिफारिस दस्तुरका शिर्षकहरूलाई व्यवहारिक बनाई राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन बमोजिम शुल्क दस्तुरको दर न्यून गरिने छ ।
११४. नगरपालिका भित्र सञ्चालन गरिएका सबै व्यवसायहरूलाई दर्ता तथा अभिलेखिकरण गर्न अभिप्रेरित गर्ने, विभिन्न प्रकारका चेतनामूलक कार्यक्रमहरू उद्योग वाणिज्य संघको समेत सहकार्यमा गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(च) कला संस्कृति, पर्यटन तथा वैदेशिक समन्वय

११५. चिनको छिचौं प्रान्तसंग गरिएको भगिनि सम्बन्धलाई सुदृढ गर्न पहल गरिनेछ । दुवै नगरका जनप्रतिनिधी, सरोकारवालाहरू सहित शैक्षिक संस्थाका प्रतिनिधीहरूको अनुभव ज्ञान र प्रविधि साटासाटका लागि छोटो अवधिको भ्रमणको आयोजना गरी बाणगंगा नगरपालिकाको विद्यालयको गुणस्तरीय शिक्षा, योजना र भौतिक पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा उपयोग गरिनेछ साथै कृषि, कला, संस्कृति संग सम्बन्धित उत्पादनहरूको प्रवर्धनका लागि दुवै नगरमा आयोजना हुने विभिन्न मेलामा समावेश हुने व्यवस्था मिलाउनेछ ।
११६. लक्ष्मणघाट र शृङ्गीघाट दाहसंस्कार स्थलको व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ लगिने छ ।
११७. ऐतिहासिक पुरातात्त्विक स्थलहरूको पहिचान, संरक्षण सांस्कृतिक संग्राहलय निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिई आन्तरीक पर्यटन बढ़ाद्दृढ गर्दै लगिने छ एवं स्थानीय समुदाय तथा विभिन्न संघसंस्थाहरूको सहकार्यमा होम स्टे संचालनको शुरुवात गरिने छ ।
११८. अन्तर्राष्ट्रिय बुद्धिस्ट पार्क निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाउन संघिय निकायहरूसंग पहल गरिने छ ।

अन्तमा

कोरोना महामारीबाट शृंजित विपद्मा सहयोग गर्नुहोने सम्पूर्ण व्यक्ति तथा संघसंस्थाहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै कोरोनाबाट संक्रमित संबैको शिश्रृंखला सहयोग गर्नुहोने सम्पूर्ण व्यक्ति तथा संघसंस्थाहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै कोरोनामा जीत लाभको कामना सहित कोरोना जीत सफल सबैलाई बधाई दिन चाहान्छु । साथै कोरोना महामारी नियन्त्रणका लागि अपनाउनुपर्ने सजकताका साथ धैर्यधारण गर्न विशेष आग्रह गर्न चाहान्छु ।

आर्थिक बर्ष ०७७/७८ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयारीको लागि महत्वपूर्ण सुझावहरू देनुहोने संघ तथा प्रदेश सरकारका माननिय संसदहरू, विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू र अ.म नगरबासिहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि सकरात्मक र शृंजनशील सुझाव सल्लाह तथा सहयोगको अपेक्षा गर्नुहोने

